

Albăiulia

Intemeiată la 1 Dec. 1918. ☞ Redactor: I. PUSCARIU.

Suveranii sunt primiti in strainatate cu toate onorurile ce se cuvin. La Paris primirea a fost o adevarata sarbatoare a amiciteii ce exista intre Franta si Romania. Deasupra luptelor de partid, Suveranii nostri sunt infratiti cu natiunea romana si cu toti prietini sinceri ai neamului nostru.

Sărbătoarea florilor

In ziua când Mântuitorul intră în Ierusalim natura era înflorită, avea și ea sărbătoare, iar drumul triumfal, al celui care „a îndrăsnit și a biruit lumea”, era acoperit cu ramuri înverzite și cu flori. Ca un nou împărat, care a biruit prin iubire, Mântuitorul înainta prin mulțimea care striga „Osana Tîe!”

Cel care a vorbit de crinii câmpului, cel care a făcut să răsară în sufletul omenesc floarea frumoasă a iubirii, a fost întâmpinat cu flori, cea mai frumoasă manifestare a recunoștinței.

Ziua de năștere a Mântuitorului a rămas ziua florilor; pentru că, peste câteva zile, să i se pună pe frunte cununa de spini, și ziua aceea să rămână ziua pătimirii! In loc de osana, hula, și'n loc flori, spini, iată drumul zilelor din urmă ale vieții Mântuitorului.

Duminică Florilor, ziua sărbătorii florilor, câte gânduri trezești în noi! Tu ne duci din șgomotul orașului în liniștea satului, tu ne chemi amintirile frumoase ale copilăriei, tu ne amintești drumul plin de flori în calea Mântuitorului, tu ești ziua în care a triumfat binele. Și toți ne avem ziua în care trimțunfa binele în suflet, ziua mare... sărbătoarea florilor.

FLORIILE

de V. ALEXANDRI

Iată zile necăzitoare
După aspre vijelii!
Vin Floriile cu soare
Și soarele cu florii.

Primăvara încântătoare
Soarele iarba pe câmpii.

Lumea-i toată'n sărbătoare
Ceru-i plin de ciocărlii.

Păcat zău de cine moare,
Și ferice de cei vii.

Copilăță nu vrei oare,
Nu vrei cu mine să vii,
Când Floriile's cu soare
Și soarele cu florii?

Să culegem la răcoare
Viorele albăstrii?
Hai! Floriile's cu soare
Și soarele cu florii.

Eu și-oai da de orice floare
Mii de sărutări și mii.

Iar tu dulce zămbitoare,
Te-i face că te mănii...
Hai Floriile's cu soare
Și soarele cu florii.

După strofa a 2-a, 3-a și a 4-a se repetă cele 2 versuri dela finea strofei prime; iar după strofa a 7-a cele 2 versuri dela finea strofei a 6-a.

Oprimarea ortodoxismului în Teiuș

Timpul, și nici decum patima confesională sau dorirea de cucerire a oamenilor, în baza dreptului garantat sub cuvântul libertății religioase, a adus cu sine în noua noastră formațiune politică, constituirea credincioșilor noștri din opidul Teiuș, — omogeni în punctul lor de credință — într'o comunitate bisericească ortodoxă.

Libertatea de conștiință religioasă ca postulat al vieții, a produs — în baza unui proces psihologic inerent trebuințelor sufletești ale credincioșilor noștri, — necesitatea unei parohii ortodoxe în Teiuș.

Deci, Biserica ortodoxă, care n'are nici în trecut nici în prezentul ei înscris vre'un metod de acaparare a sufletelor, pentru comunitatea sa, — a luat ființă în orașul Teiuș, pentru că, așa îi dicta datoria față de proprii săi fii sufletești. Biserica noastră n'a făcut nici când uz de mijloacele stăvuirii libertății cultului ori căror confesiuni religioase, nici nu s'a dovedit agresivă, decât cu plenitudinea jertfelor morale și materiale și-a apărât propria sa comoră spirituală moștenită din moși strămoși săi.

Dovadă constituția țării, care, prin oamenii ce fac parte din comunitatea bisericească ortodoxă, a înscris ca un principiu de cinste al ei; libertatea cultului.*

Acest fapt constituie cu trecutul și prezentul lui cel mai frumos certificat de înaltă morală națională și de civilizație în sarcina bisericească ortodoxă române.

Dar, durere din alte părți se privește prin alte prizme faptele și denodământul lucrurilor.

Crede, și anticipe convingerea mea, în sarcina oricăror persoane ar cădea ea; că nu poate fi mai dureros și neuman, pentru demnitatea omului, decât opresarea conștiinței semenilor săi. Creații fiind noți „după chipul și asemănarea” lui Dzeu, legați fiind noi Români prin interese perfect echilibrate sub raport, național, cultural, economic, cu un cuvânt, prin totalitatea condițiilor și mijloacelor de existență ca popor etnic independent și stăpân pe soarta lui, se poate oare admite ca Român pe Român să se nesocotească în cea ce ne-a dat Dzeu mai sublim, mai asemănător cu ființa Sa — conștiința?

Durere, dar ce a chibzuită nesocotire asupra conștiinței religioase alor 40—50 familii ortodoxe românești din Teiuș, ni se prezintă preludiu încercărilor de oprire, a celor dintâi începuturi catacombec ale practicii noastre de cult religios, emanate dela anumii factori, frați buni de sânge, maștri de „lege”; cărora noi nu le-am greșit nimic, decât doream se ne manifestăm cu „două vițe într'o tulpină” îndrumători a acelui suflet românesc întâi; apoi unii ori ortodox; spre culmile vieții ideale creștinești.

Opinia publică nepărținătoare se judece cazul înjghebarii unui local de capelă ortodoxă, pentru trebuințele momentane ale credincioșilor noștri din Teiuș, cum și pedecile acestei creștinești cerințe de ordin sufleteș și cultural.

În zilele trecute factorii competenți; luăr demersuri pentru instalarea unei capele. Greutatea lucrului se prezenta dela început, în

* Nu aduc elogii guvernului actual, nici nu mă identifice cu opera sa constituțională, întregime.

lipsa unui local corespunzător măcar în parte.

Dupăce fie serios cumpenită și desbătută chestiunea între fruntașii parohiei; — cu demne poziții sociale în orașul Teiuș; — s'a căzut de acord asupra alor 2 posibilități.

Una era — cea cu mai puțină garanță de izbândă — câștigarea unei camere din casele ce formează proprietatea comunei politice, — fundația lui Bolog; — destinate și pentru spital comunal, iar a doua soluție se'nvârtea în jurul caselor fraților Müller, cari în partea de către stradă au 2 camere goale cu intrare separată.

Asupra acestora s'a căzut de acore de-a fi rechiziționate prin comisia mixtă, și cu cea mai competentă personalitate ale acestei comisii care — vrednică cum o cunoaștem stăpânită de gânduri bune și cuminți, ne-a promis toată bunăvoința și osteneala în deschiderea orizontului deplasării capelei noastre în casele nelocuite ale fraților Müller.

Principiul a fost adoptat, dar în practica lui, prin o vinovată trădare ce-i are originea între zidurile Teiușului s'a încercat zădărnicea lui. Era absolută lipsă de-o opinie a primăriei comunale asupra situației prezente ale camerelor din chestiune. Prin fruntașii parohiei, Dni: Dr. A. Ijac și Vasile Pop s'a cerut această opinie în baza unei oculte premergătoare. Dintre persoanele oficioase despre toate demersurile ce sunt de luat, în motivul unei încrederi ce i s'a anticipat, a avut cunoștință singur Dl secretar Cetean în ziua de 4/IV a. e.

E notoric, că în ziua următoare 5/IV a. e. Sâmbătă dimineața, Dl secretar primește o scrisoare dela proprietarul Dl Eugen Müller în care e încredințat, că localul din chestiune este destinat trebuințelor sale economice iar transformarea lui, prin despărțirea camerei la care opta parohia ort. prin un părete nou, s'a început încă în aceiași zi.

Opinia și oculta primăriei a avut loc abia în 7 Aprilie redactată cu două teiusuri, dintre cari cel mai ager e acela care are menirea se curme orice posibilitate de-a fi rechiziționată o cameră din acest edificiu pentru capela ortodoxă.

E îndoibște știut, că de ani de arăndul proprietarii nu a folosit aceste camere ci le-au ținut goale și e foarte semnificativă tendința Dlui Müller; recent născută, de a-și aranja camerele pentru lucrătorii terenului cultivat cu napi de zahăr.

Felul cum a ajuns Dl Müller la gândul transformării odăilor sale, pentru exigențele economice și comerciale cari'l frământă, chiar în ziua de 5/IV când avea să se întample și oculta primăriei comunale, apoi faptul că această ocultă s'a făcut numai în 7/IV când păretele despărțitor era deja edificat mai bine de jumătate, e dovada unei slăbiciuni morale în sarcina unor persoane cari patin acum s'au bucurat de toată stima și încrederea noastră și ne justifică îndeajuns nuzuințele nemărturisite ale unor fanatici oprimatori a vieții noastre bisericești ortodoxe din Teiuș.

Considerăm acest gest, de o cordială revanșare pentru modul creștinesc, românesc, frățesc, generos, larg înțelegător al tuturor condițiilor de armonică conlucrare în ridicarea nivelului moral al vieții noastre publice din Teiuș, prin care cu un glas și-o simțire am dat expresie tendințelor noastre nobile; cu

prilejul consultării ce ne-a cerut-o comisiunea de ocol asupra expropriierii terenului pentru biserica ortodoxă.

În fața ori-căror uneltiri singura noastră tărie ne-o vedem și cântăm în dreptatea cauzei pentru care vom ști lupta în cadre strict legale și morale. „Cine are urechi de auzit să audă!”

VASILE BĂRLUTIU
paroh. ort.

Declarația Partidului Național

La ultimul articol al legii Comercializării la Camera, d. Gr. Filipescu în numele Partidului Național a citit autoritar următoarea declarație ascultată în cea mai mare tăcere de întreaga Camera:

„Partidul Național român profită de discuția acestui articol pentru a reînvi declarația făcută că nu va consfinți această lege. În consecință el va da acestei declarații cea mai largă publicitate, atât în țară cât și în străinătate, pentru ca nici un subscriitor român sau strein să nu poată fi indus în eroare revendicând ulterior drepturi câștigate”.

Inlesniri

pentru functionari

Comisiunea numită de ministerul finanțelor, cu însărcinarea de a studia organizațiile Caselor de credit și cooperativei orășenești existente, și-a depus raportul.

Raportul va fi examinat de d. ministru de finanțe, care este preocupat de a găsi mijlocul cel mai bun și mai eficace pentru îmbunătățirea soartei funcționarilor.

Este vorba să ia măsuri pentru crearea de consumuri și cooperative dela care să se poată aproviziona membrii fiecărei instituțiuni cu alimente, stofe, combustibil, precum și obținerea de avansuri pentru construcții de locuințe, în condițiuni cât se poate mai avantajoase.

Pentru acei cari solicita pasapoarte de emigrare

Ministerul de interne face cunoscut tuturor celor din Transilvania, Crișana, Maramureș, Banat, Bucovina și Săutmar, cari solicită pașapoarte de emigrare că, spre a se putea controla cetățenia lor să prezinta odată cu cererea de emigrare, un certificat din care să se constate: Că la data de 1 Dec. 1918 locuiau efectiv într'o comună din aceste provincii și că la aceeași dată își aveau indigenatul acolo; și că de la acea dată și până în prezent nu au optat pentru o altă naționalitate.

Acei din Basarabia vor aduce un certificat din care să se constate: că locuiau efectiv în Basarabia la 9 Aprilie 1918; și la aceeași dată aveau domiciliul administrativ într'o localitate din această provincie și că dela acea dată până în prezent, nu au optat pentru o altă naționalitate.

Cei cari nu vor putea să facă această dovadă, adică cei cari au venit în țară după unire trebuie să prezinte; Extract de naștere liberat din registrele de stare civilă ale autorităților competente, spre a se putea constata, că sunt născuți într'o comună din teritoriile alipite și o dovadă că părinții aveau apartinența, indigenatul sau domiciliul administrativ acolo, în momentul unirii.

Crima din Strada Oituz

Cetățeanul Bartha Gyula din A. Iulia, în noaptea de 16 spre 17 Aprilie 1924 pe la orele 2 după miezul nopții, s'a năpustit asupra soției sale, când aceasta dormea și i'a infipt un cuțit în gât. Trezindu-se femeia, între cei doi soți s'a incins o luptă desperată pe viață și moarte. În aceasta luptă femeia împiedecându-se și căzând s'a mai ales cu încă 2 împunsături de cuțit în piept și cu degetele toate tăiate în urma apărării. Mulțumită intervenției alor 4 elevi de liceu, cari locuiau la aceasta familie, și a vecinilor alarmați de acestia soțul a fost desarmat, deținut și depus la Tribunalul din loc, iar soția e în spital în o stare cât se poate de gravă.

Congresul

Uniunii avocaților

„Uniunea avocaților din România” anunță pe toți avocații din țară, că congresul anual al Corpului se ține la Chișinău în zilele de 1 și 2 Mai; că avocații și soțiile lor au o reducere de 75 la sută pe căile ferate, în baza cărților de legitimație liberate de barourile respective și cu posibilitatea de plecare dela 25 Aprilie și de întoarcere până la 6 Mai.

În ziua de 30 Aprilie va avea loc congresul consiliului general al Uniunii, care stabilește programul congresului și votează bugetul Uniunii.

Chestiunile care se vor discuta la congres sunt trimise de mai mult timp tuturor barourilor din țară.

Arestarea unor comunisti

În urma cercetărilor făcute de autoritățile militare, s'a stabilit că mișcarea comunistă din România este pusă în serviciul și în solda unor guverne streine. Pentru știrile furnizate peste graniță și pentru propaganda subversivă pusă la cale în țară, au fost arestați, până în prezent, următorii comuniști: Gh. Cristescu, Al. Dobrogeanu-Gherea, Imre Andrea, Isac Mendelsohn, Asmman, Pascal Constantinescu, împreună cu d-rele Lucreția Pătrășcanu și Elena Filipovici.

Din unele declarațiuni ale celor arestați se constată legăturile mișcării comuniste din România cu alte mișcări de peste Dunăre și Niștru. Pentru întreținerea campaniilor s'au luat importante sume de bani cari au fost recunoscute chiar de Gh. Cristescu.

Instrucția continuă.

Convocare.

Cooperativa funcționarilor C. F. R. și alți funcționari publici și privați din Teiuș în ziua de 23 Aprilie 1924 la orele 2 d. m. își va ține adunarea generală în localul cooperativei.

Program.

1. Cetirea bilanțului 1923.
2. Complectarea membrilor din Direcțiune.
3. Eventuale propuneri.

Teiuș, la 9 Aprilie 1924.

DIRECȚIUNEA.

STIRI

— Deputati sinodali la sinodul diecezan din Cluj au fost aleși în cercul nostru dnii Dr. I. Pop și Dr. C. Darămuș.

— Soborul bisericii ortodoxe. Din Moscova se comunică că în ziua de 11 Mai 1925 la Moscova se va aduna soborul (congresul) tuturor bisericilor ortodoxe din Răsărit care se va ocupa cu unificarea întregii bisericii ortodoxe.

— Studentii basarabeni romani, cari urmează studiile în Timișoara, s'au întrunit și au hotărât să protesteze cu toată energia contra pretențiunilor sovietelor rusești în chestia Basarabiei, ca și împotriva propagandei antiromânești în care bolșevicii o întrețin în mod continuu în Basarabia noastră și în străinătate.

— Viata studentilor germani. Comitetul de ajutorare al studenților germani a stabilit că 64.000 de studenți din Germania își câștigă traiul ca muncitori. Această cifră reprezintă 40 la sută din numărul total al studenților. Ospătăriile studențești au dat în ultimul semestru, zilnic 84 de mii de porțiuni de mâncare.

— În Turoia au fost închise din ordinul guvernului toate seminariile și școlile de teologie. Au rămas 800 studenți seminariști fără nici un rost.

— Locot. Valeriu Spataru din reg. 91 inf. a fost reformat și șters din controalele armatei cu pierdere de gradului.

— Femelele turoe au ținut o adunare importantă în urma căreia au trimis la Angora un memoriu, prin care cer desființarea poligamiei și instituirea unei legi asupra căsătoriei conform cerințelor civilizației moderne.

— Mandatul postal No. 113, expedit din Oradea-Mare, de plutonierul de jandarmi Nichifor, companiei de jandarmi de aci, în ziua de 3 Mai 1923, a sosit în localitate la 28 Martie 1924. Prin urmare, unui mandat postal îi trebuie în România 11 luni, ca să ajungă dela Oradea-Mare la Pitești.

— Zapada neagra. În unele părți ale Americii, pământul a fost acoperit acum o lună cu zapada de culoare neagră. Se bănuia la început că e o simplă iluzie datorită jocului de lumină. După multe cercetări s'a dovedit că zapada neagră se datorește unor insecte răspândite în văzduh, cari au fost numite viermi de zapadă; culoarea lor schimbă înfățișarea zăpezii. În nordul Europei, a căzut cândva zapada roșie.

— Turoii fara fes. Pe lângă desființarea calitatului, guvernul din Angora a luat și o altă dispozițiune revoluționară, care a trecut cam no observată, deși nu e mai puțin importantă ca cea dintâi. Este vorba de o hotărâre formală a guvernului din Angora, prin care se lasă deplină libertate populației masculine a imperiului otoman de a-și alege după plac acoperământul capului. Portul fesului introdus de Mohamed II, a fost deci destituit.

— Predarea orasului Jimbolia. Joi, la orele 12, a început predarea de către autoritățile din Jugoslavia, a orașului Jimbolia, comisiunii române. Primăria, gara, posta și toate stabilimentele publice au fost găsite complet devastate. Populația, care în ultimul timp a fost supusă la nenunțate molestări, a primit cu entuziasm intrarea autorităților noastre în oraș.

Nimic nu va face mai placute serbatorile de Pasti de cat o sticla de parfum dela drogueria

Carol Ongert

unde veti gasi un depozit, care va satisfaca toate cerintele

— **D. general Petala** a fost mutat la inspectoratul III armată cu reședința la București. În locul său va fi numit d. Pop Dănilă, de la corpul I armată unde va fi trimis d. colonel Dumitrescu înaintat la gradul de general de divizie.

— **Casa Centrala** a împroprietărită face cunoscut tuturor organelor sale din exterior, că trebuie să răspundă cât mai urgent la toate ordinele care comportă răspuns. S'a observat în ultimul timp că ordinele date de Casa centrală, relative la expropriere și împroprietărire rămân ou lunile fără răspuns, ceea ce îngreunează mult mersul lucrărilor.

— **Camera franceza** a fixat la 6 ani durată mandatului legislativ. O parte din deputați însă vor fi realesi la fiecare doi ani.

— **Congresul de studii bizantine**, se va ține la București, în ziua de 14 Aprilie crt. Sala cea mare a fundației universitare „Carol I” a fost rezervată congresiștilor, pentru comunicări și conferințe. Se vor face după congres și excursii de interes științific la Curtea de Argeș, Cozia, mănăstirea Hurez, la Iași, precum și la numeroase mănăstiri din Bucovina.

— **Comitetul societății profesorilor și profesoarelor de gimnastică** din țară înștiințează pe colegii și colegi că, pentru congresul dela Iași (16—20 Aprilie), ministerul instrucțiunii a acordat concediu din oficiu, iar acela al comunicațiilor reduce de 75 la sută pe c. f. Pentru aceasta din urmă, justificarea se va face prin carnetul de identitate.

— **4 trilioane și jumătate** de echituri se întrebunțează anual în toată lumea, reprezentând o valoare de 4 miliarde franci. Statele Unite produc o treime, Suedia și Japonia 20 la sută, Anglia 15 la sută, celelalte restul. Capitalul mondial investit în fabrici este de 2 miliarde franci.

Costul vieții în întreaga lume

Statisticile asupra costului vieții din toată lumea, publicate de biroul internațional al muncii, arată că, după datele cele mai recente (ultimile luni ale anului 1923), se observă o urcare a prețurilor în Austria, Belgia, Elveția, Franța, India, Luxemburg, Norvegia, Polonia, Rusia și Țările de Jos.

În Africa de Sud, în Anglia, în

Canada, în Statele-Unite și în Suedia, statisticile din Decembrie 1923 nu acuză aproape nici o schimbare față de lunile precedente. Din contra, prețurile de detaliu au scăzut în Finlanda și în Italia. În Germania, fluctuațiile prețurilor au devenit mai normale dela mijlocul lui Decembrie încoace. Prețurile de detaliu nu sunt numai stabile ci încep a urma în mod regulat mișcarea prețurilor de engros.

File de jurnal

— Urmare —

Și deși unele din procese erau bagateluri cum se va vede mai jos ele durau decenii.

Unul din procesele anume provocate era între Primăria din Iași și Biserica Banu pentru un loc viran, unde azi este tipografia Ilescu și procesul dura de vr'o treizeci de ani și promitea să mai dureze, dacă nu intervenea următorul incident:

S'a întâmplat ca bătrânul sugaci să aibă un băiat, în casa căruia de altfel se pregătesc și unele din barboțele de azi, care băiat întorcându-se doctor în drept dela Paris începea cariera de avocat și secretar al tatălui său.

Printre procesele de învățătură bătrânul i-a dat la una din repetatele înfățișări și pe acela dintre Primăria și Biserica Banu: băiatul azi fost ministru a pledat și a câștigat procesul.

Întâlnindu-se cu bătrânul la clubul de joc, la care tânărul făcu deasemenea practică lângă tatăl său, îi spune foarte radios: „Știi că am avut un succes: am pledat azi procesul cu Biserica Banu și Primăria a câștigat”. Deodată bătrânul mâniaț îi taie bucuria succesului spunându-i: „hăi băiete, te-ai dus cal la Paris și te-ai întors măgar”.

Păi crezi tu că de aceia amânăm cu, această bagatelă de 30 de ani, că nu l-ași fi putut câștiga? Nu puteai să-ți dai seama, că pentru ca să-l câștig nu te-ași fi așteptat pe tine; dar procesul asta îmi aduce 200 de lei

fiecare înfățișare, a trebuit să vie un prost ca tine ca să întarce țâța asta.

„Asta te-a învățat pe tine Parisul, să-mi strici rosturile mele; mai bine nu te trimiteam”.

Și bătrânul vizir tăcu, cu o nostalgic reamintire a trecutului tradițional.

Da Parisul triumfător: Parisul generozității strică și azi rosturile tradiționale; prin eclavarii săi, ne vine libertatea și sub impulsul triumfului său ne vine emanciparea; nu e de mirat că bătrânii eri îmbătrâniți profesioniști politicieni să fie mai puțin surprinși de gestul regal, care le întarce nu o țâța, ci vaca de muls care le fu până acum poporul român.

Oglinda zilei de azi arată. Un rege mare, aclamat de un popor cuminte, de o parte, și de altă parte cu o ceată de impricinați care au pierdut procesul câștigându-l.

10 Noiembrie 1918

Acesta e paradoxul

Ori cari ar fi fost judecățile și pledariile în aceste procese sunt de remarcă câteva elemente pozitive singurile pe cari le vom relava aici.

Într'o crimă mărturisită ca ordonată de conștiință cum sunt ambele crime, justiția omenescă se găsește în fața unui proces de idei și într'un astfel de proces sentința o dă numai bunul simț în țările în care el există, fiindcă singurul martir de scapare pentru un făptuitor de onor e legitima apărării chiar într'un proces de idei înculpatul pentru ca să scape trebuie să fie găsit într'o situație analogă legimei apărării.

Nici mareașă figura a lui Jaures nici indentitatea crimei deja pedepsită a lui Cottin, nici fre-amătul vulcanic și sămănător de indoială pricinuit de prefacerile de azi, n'au oprit pe judecătorii lui Vilain să-l achite.

De altă parte precedentul cu amânarea procesului lui Vilain n'a întârziat cu o clipă judeca-

rea și condamnarea capitală a lui Cottin.

Și iată de ce:

Vilain reprezintă legitima apărare socială, iar Cottin terverea sau boala afirmării prin crimă.

Cum? La baza unui act de conștiință stă convingerea, convingerea lui Vilain se poate preciza: Trăiește Jaures, rămâne viu spiritul înșelat, care va aduce dezastrul țării, și deci moartea morală a mării majorității sufletești a Franței, convingerea lui Cottin nu se poate preciza fiindcă fericirea lumii nu depinde de viața lui Clemenceau, care de altfel e prin vârsta lui atât de aproape de sfârșit.

Vilain aduce o victimă pe altarul unei credințe a unui întreg popor; Cottin încearcă să prăbușească o iconă a credinței aceluiași popor pe altarul neantului.

Ce era Jaures? Un luptător idealist care, sub mantia largă a generozității sale, ascundea Sorelii Marguliușii și Almeraiții, el era Eva franceză, care de mult o cultivase boia tentan.

Când Franța se pregătea să răspundă agresiunii germane, Vilain a văzut, căci a crede fanatic este egal cu a vedea, zic, a văzut o vedenie ce avea buzele lui Jaures, dar care jena brațul patriei și atunci Vilain și-a nesocotit viața pentru neam și prin gestul său a trăsmit vedenia nelegiuită.

Da, Vilain a fost în legitima sperare a speranțelor celor mai frumoase a inimilor franceze, chiar dacă ar fi greșit.

Acum Cottin cea putut vedea el în moșneagul obosit de glorie, mareșul luptător pentru drept, care e doar baza tuturor revindicărilor.

A putut vedea el oare pe cel mai nou tiran în apărătorul lui Ravachol? Nu, căci nu Clemenceau, care n'a putut să stăpânească măcar un partid și-a înfruntat o lume, el nu putea întuneca aureola de tirani a lui Trotsky, Rakovsky și ceilalți.

Rămâne deci că anarhistul Cottin omul dehardând de orgolin căruia puterile nu-i satisfac pretențiile, a vrut faima lui Herostat.

Și atunci în fapta lui Cottin se vedea dorința afirmării prin crimă.

Luxul unui nou soi de crimă nu putea fi tolerat și el și-a luat pedeapsa.

De altfel dreptatea pozitivă premersese acestor sentințe, și aceasta este un mare evern.

Jaures în plină putere și sănătate, moare din cele două gloanțe ale lui Cottin unul singur atinge pe Clemenceau și acele în plămânul sclerizat ca victima să trăiască și să-și continue opera reînălțării Franței.

Bunul simț al justiției franceze, n'a făcut de cât să confirme verdictul justiției pozitive, arătând încă odată sănătatea Franței, pe care alții o crezuseră putredă.

Postscriptum

Acest articol a fost scris atunci când în România se publicase și ecsecutarea lui Cottin.

În urmă s'a aflat că impresionismul politic și-a vărât coada ca să slăbească asprimea verdictului în privința lui Cottin.

Cât de mult a greșit acest impresionism politic, se poate judeca după gestul lui Crillon alt Herastrat al parvenirei la faimă prin crima care e și mai

nostim, amestecând în comedia pe care o joacă, alțițe și danțele, căci farsorul nu vrea de cât o femce apător.

ILDERIM

Reclama e sufletul comerțului :- :-

De vanzare

Camion de 2 tone sistem „Vaf” cu roate bune de gumă

Nagy Mihai, Odorheiu

Anunturi se primesc la redactia acestui ziar pe langa preturi convenabile :- :- :-

Fondat 1849 :: En detail-En gros

CAROL F. JICKEU

:: SIBIU :: ALBA-IULIA
Telefon 15 și 17 :: Telefon 33 ::

Marfuri de fier, Articole pentru bucatarie, Unelte pentru toti meseriasii pentru masari, dulgheri, lacatusi, mecanici, tinichigii, zidari, tabacari, stielari, etc. etc.

MASINI SCULE, MASINI AGRICOLE,

săminte pentru grădini și câmp, mașini pentru bucatarie, sobe de încălzit din tuciu și teracota articole tehnice, mobilat pentru odăi de baie

19

„**AGRONOMUL**” Operează cele mai favorabile asigurări: de viață, accidente, incendiu, vite și ori-ce alte. / Reprezentantă generală pentru Județul Alba de jos se află în Alba-Iulia edificiul Băncii „Casa de păstrare” și în toate orașele din țara.

„ALBA”

foastă „Ardealul” e singură librărie și tipografie românească A-Iulia, palatul Băncii „Izvorul”

Tipografia

aranjată cu cel mai variat și modern material. Execută prompt și cu prețurile cele mai moderate tot felul de lucrări

VINEA

soc. pe actii pentru comerțul de Vinuri și derivatele lor.

Deposit
ALBA-IULIA
Str. Rosiorilor

Cumpara și vinde vinuri în cantități cât de mari.

Capital
deplin varsat
5 milioane.

„IZVORUL”

institut de credit și economii s. p. a. Alba-Iulia

SUCURSALE: Ighiu, Mureș-Uioara,
:: Toiuș, Zlatna, Vințul de jos. ::

Face toate operațiunile de banca. :: Primește depuneri spre fructificare în condițiunile cele mai favorabile. Sectie americană. Sectie de mărfuri.

BANCA CENTRALA

PENTRU INDUSTRIE SI COMERT, SUCURSALA

ALBA-IULIA SEDIUL: CLUJ

CAPITAL deplin varsat
Lei 50.000.000—

REZERVA Cca
Lei 20.000.000—

FILIALE: Alba-Iulia, Arad, Brad, Hateg, Sibiu, Turda,

ADRESA TELEGRAFICA
CENTRALA
Telefon No. 68

Tot felul de operațiuni de banca și comerciale.

Fabrica de tiglă și caramida

TAMBO

Biroul: Str. Plevnei No. 1.
CASELE DR. MARZA.

Telefon 72.

Un ziar cinstit romanesc este o comoara pentru casa fiecarui Roman. Abonati dar Alba-Iulia

Comandati

tipăriturile voastre la singură librărie românească din Alba-Iulia, cumpărați cărți și tot felul de rechizite dela librăria și tipografia „Alba” fostă „Ardealul” palatul Băncii „Izvorul” :: :: ::

Societatea Generala Transilvaneana

De Comerțiu Pe Actii Alba-Iulia

fosta **NANDOR FUCHS.**

Nu mai în mare pentru comercianți. Mare magazin stabil de textile, coloniale și maruntisuri. Cu prețurile cele mai scăzute. Serviciul cel mai solid.